

ČESKÁ REPUBLIKA

ROZSUDEK JMÉNEM REPUBLIKY

Nejvyšší správní soud rozhodl v senátě složeném z předsedy Mgr. Aleše Roztočila a soudců JUDr. Jiřího Pally a Mgr. Petry Weissové v právní věci žalobce: **J. L.**, zast. Mgr. Václavem Voříškem, advokátem, se sídlem Pod Kaštany 245/10, Praha 6, proti žalovanému: **Ministerstvo dopravy**, se sídlem nábreží Ludvíka Svobody 12, Praha 1, proti rozhodnutí žalovaného ze dne 16. 8. 2018, č. j. 813/2018-160-SPR/5, v řízení o kasační stížnosti žalobce proti rozsudku Městského soudu v Praze ze dne 5. 10. 2020, č. j. 14 A 223/2018 - 28,

takto:

- I. Kasační stížnost **s e z a m í t á .**
- II. Žádný z účastníků **n e m á** právo na náhradu nákladů řízení o kasační stížnosti.

O d ů v o d n ě n í :

I. Shrnutí předcházejícího řízení

[1] Žalovaný v záhlaví uvedeným rozhodnutím zamítl odvolání žalobce proti rozhodnutí Magistrátu hl. m. Prahy (dále jen „správní orgán I. stupně“) ze dne 20. 10. 2017, č. j. MHMP 1643958/2017 (dále jen „prvostupňové rozhodnutí“), jímž byly podle § 123f odst. 3 zákona č. 361/2000 Sb., o provozu na pozemních komunikacích (zákon o silničním provozu), zamítnuty námitky žalobce jako neodůvodněné a byl potvrzen zápis 12 bodů v registru řidičů ze dne 13. 3. 2014.

[2] Žalobce podal proti rozhodnutí žalovaného žalobu, v níž namítl prekluzi „vybodování“, tedy dosažení celkového počtu 12 bodů dle § 123c zákona o silničním provozu, jelikož lhůta k projednání tohoto přestupku ve smyslu zákona č. 250/2016 Sb., o odpovědnosti za přestupky a řízení o nich (dále jen přestupkový zákon), již uplynula. Žalovaný nerozhodl o námitce podjatosti vznesené žalobcem proti správnímu orgánu I. i

II. stupně a pouze se k ní vyjádřil v rámci rozhodnutí o věci samé; takový postup však není v souladu s § 14 správního řádu. Navíc námitku podjatosti vyřizovala neoprávněná osoba, kdy o námitce měl rozhodovat ministr, nikoli ředitel odboru agend řidičů. Žalovaný žalobci neumožnil provést dokazování, kterým by bylo možné namítaný důvod podjatosti, tedy systém odměňování úředníků, prokázat či vyvrátit. Prvostupňové rozhodnutí je nepřezkoumatelné a nesrozumitelné, neboť z něj není patrné, jaké záznamy o přestupcích a v jaké podobě se potvrzují. Došlo k porušení poučovací zásady, když žalobci nebylo sděleno, že pokud bude souhlasit s pokutovým blokem, dostane vedle pokuty také body. Naopak, policisté mu opakovaně sdělili, že body nedostane. Správní orgán porušil žalobcovo právo být přítomen při dokazování, čímž byla porušena zásada bezprostřednosti a § 51 odst. 2 správního řádu. Správní orgány porušily zásadu *ne bis in idem*, když byl žalobce potrestán za delikty a po dosažení 12 bodů byl potrestán znovu za totéž. Nejedná se přitom o trestání recidivy, protože k té bylo přihlédnuto v předchozích rozhodnutích o deliktech. Pokutový blok za delikt ze dne 10. 5. 2013 je neprůkazný. Žalobce popírá, že by byl za tento delikt potrestán a navrhuje, aby byl obstarán příkaz o uložení trestu. Závěrem žalobce vyjádřil nesouhlas se zveřejňováním osobních údajů žalobce a jeho právního zástupce na webu Nejvyššího správního soudu.

[3] Městský soud v Praze nadepsaným rozsudkem žalobu zamítl. Konstatoval, že výrok prvostupňového rozhodnutí je přezkoumatelný, protože obsahuje předepsané náležitosti, je srozumitelný a odpovídá mu odůvodnění daného rozhodnutí. Pozbytí řidičského oprávnění v důsledku dosažení 12 bodů není přestupkem, ale právním následkem opakovaného páchání přestupků na úseku dopravy, a jako takové nepodléhá zániku odpovědnosti ve smyslu § 30 přestupkového zákona. Žalovaný nebyl povinen námitku podjatosti formálně vypořádat dle § 14 odst. 2 správního řádu, přičemž postačuje, že se touto námitkou zabýval v odůvodnění napadeného rozhodnutí. Námitku podjatosti přitom nevyřizovala neoprávněná osoba. V posuzovaném případě byl oprávněnou osobou ministr dopravy, který se s námitkou podjatosti vypořádal ve zprávě ze dne 8. 11. 2018, č. j. 37/2018-510-RK/3. Případná podjatost primátora hl. m. Prahy není v tomto ohledu rozhodná. Vzhledem k tomu, že žalobce nezaložil svým podáním pochybnost o nepodjatosti, neměl žalovaný co vyvracet, resp. čím se zabývat. Z napadeného rozhodnutí vyplývá, že žalovaný považoval námitku podjatosti za obstrukční. Nedávalo by smysl, aby v takovém případě prováděl dokazování a řízení tím prodlužoval. Z postupu žalovaného bez dalšího nelze dovozovat podjatost žalovaného.

[4] Městský soud nepřikročil k doplnění dokazování o porovnání rozhodovací praxe s odměnami úředníků. Námitka podjatosti byla v žalobě pojata totožně jako ve správním řízení, proto vykazovala stejné vady neurčitosti a nepodloženosti. Právní úprava neukládá policistům povinnost poučovat o počtu bodů, které budou za dopravní přestupky uloženy. Jestliže si žalobce nebyl jist počtem dosažených bodů, mohl v souladu s § 123b odst. 5 zákona o silničním provozu učinit dotaz vyžádáním výpisu z registru řidiče se záznamem o bodovém hodnocení na příslušném obecním úřadě obce s rozšířenou působností. Neuvedení poučení o zápisu bodů do bodového hodnocení řidiče v pokutových blocích nepůsobí nezákonnost těchto bloků, protože § 92 odst. 2 písm. g) přestupkového zákona

pokračování

nezakládá povinnost uvádět v pokutovém (dnes příkazovém) bloku počet bodů dle přílohy zákona o silničním provozu. Správní orgán nemá zákonem uloženou povinnost informovat řidiče o zápisu bodů. Tato povinnost vzniká až při dosažení 12 bodů (§ 123c odst. 3 a 4 zákona o silničním provozu) a byla správním orgánem I. stupně splněna vyrozuměním ze dne 2. 4. 2014, sp. zn. S-MHMP-DSC 460.629/2014. Žalobce nebyl postupem žalovaného zkrácen na právu účastnit se dokazování, neboť žádné dokazování nebylo provedeno, a současně nebyl ochuzen o možnost obeznámit se s podklady pro vydání prvostupňového rozhodnutí. Pozbytí řidičského oprávnění v důsledku dosažení 12 bodů nepředstavuje správní sankci, a proto se na něj nevztahuje zákaz dvojího přičítání. Žalobce byl za skutek spáchaný dne 10. 5. 2013 potrestán příkazem o uložení pokuty ze dne 5. 2. 2014, který je součástí správního spisu a není nutné jej obstarávat.

II. Obsah kasační stížnosti a vyjádření žalovaného

[5] Žalobce (dále též „stěžovatel“) napadl výše uvedený rozsudek městského soudu kasační stížností, v níž namítl, že v posuzované věci došlo k porušení zásady *ne bis in idem*.

[6] Žalovaný se ve vyjádření ke kasační stížnosti ztotožnil se závěry napadeného rozsudku.

III. Posouzení kasační stížnosti

[7] Nejvyšší správní soud nejprve posoudil zákonné náležitosti kasační stížnosti a konstatoval, že kasační stížnost byla podána včas, osobou oprávněnou, proti rozhodnutí, proti němuž je kasační stížnost ve smyslu § 102 s. ř. s. přípustná, a stěžovatel je v souladu s § 105 odst. 2 s. ř. s. zastoupen advokátem. Poté Nejvyšší správní soud přezkoumal důvodnost kasační stížnosti v souladu s § 109 odst. 3 a 4 s. ř. s., v mezích jejího rozsahu a uplatněných důvodů. Neshledal vady podle § 109 odst. 4 s. ř. s., k nimž by musel přihlédnout z úřední povinnosti.

[8] Kasační stížnost není důvodná.

[9] Nejvyšší správní soud s ohledem na způsob, jakým je v dané věci formulována kasační argumentace stěžovatele, považuje za nutné připomenout, že řízení ve správním soudnictví je ovládáno dispoziční zásadou, což platí i o řízení o kasační stížnosti. S výjimkami uvedenými v § 109 odst. 4 věta za středníkem s. ř. s. je tak Nejvyšší správní soud vázán důvody, uvedenými v kasační stížnosti (§ 109 odst. 4 věta před středníkem s. ř. s.), a proto preciznost ve formulaci obsahu stížnostních bodů a jejich odůvodnění v kasační stížnosti do značné míry předurčuje podrobnost jejich vypořádání v rozhodnutí kasačního soudu (srov. rozsudek NSS ze dne 23. 6. 2005, č. j. 7 Afs 104/2004 - 54). Rozsudek krajského soudu je přezkoumáván v intencích kasačních námitek, se zřetelem k důvodům obsaženým v § 103 odst. 1 s. ř. s. Je nutno zdůraznit, že kasační stížnost je opravným prostředkem proti pravomocnému rozhodnutí krajského soudu (§ 102 s. ř. s.) a důvody, které v ní lze s úspěchem uplatnit, se tedy musí upínat právě k tomuto rozhodnutí (srov. usnesení NSS ze dne 3. 6. 2003, čj. 6 Ads 3/2003 - 73). Jinými slovy, „*u*vedení konkrétních

stížních námitek (...) nelze nahradit zopakováním námitek uplatněných v odvolání nebo v žalobě, neboť odvolací a žalobní námitky směřovaly proti jiným rozhodnutím, než je rozhodnutí přezkoumávané Nejvyšším správním soudem.“ (rozsudek NSS ze dne 26. 10. 2007, č. j. 8 Afs 106/2006 - 58).

[10] Stěžovatel stížnostní bod předestřel v jedné větě kasační stížnosti, přičemž z této formulace není zřejmé, zda stěžovatelem tvrzené porušení zásady *ne bis in idem* stěžovatel spatřoval v řízení před městským soudem, či v řízení před správními orgány. Stěžovatel ovšem namítal porušení zákazu dvojího trestání za tentýž skutek již v žalobě. Nejvyšší správní soud má za to, že za daných okolností uplatněný důvod kasační stížnosti, byť nanejvýš obecný, ještě splňuje požadavky na odůvodnění kasační stížnosti, a nebylo tedy potřebné vyzývat stěžovatele k doplnění kasační stížnosti postupem dle § 106 odst. 3 s. ř. s. Tento názor ostatně stěžovateli musel být zřejmý již z toho, že Nejvyšší správní soud dne 3. 11. 2020 zaslal zástupci stěžovatele vyjádření žalovaného ke kasační stížnosti.

[11] Zcela obecně formulovaná výtku stěžovatele proti naříkanému rozsudku (jaká byla uplatněna v kasační stížnosti) předznamenává to, že také Nejvyšší správní soud nemůže kasační stížnost vypořádat jinak, než ve stejné míře obecnosti. Není totiž na Nejvyšším správním soudu, aby za stěžovatele domýšlel jím neuplatněnou argumentaci a tu pak podroboval právní analýze vedoucí k závěrům, jež by snad konvenovaly stěžovatelovým názorům. Takovým postupem by Nejvyšší správní soud popřel dispoziční zásadu, která není bezúčelným formalismem, ale ve prospěch osob domáhajících se v soudně správním řízení ochrany jim zaručených veřejných subjektivních práv nechává na nich, aby vedly soudní řízení právě o tom, o čem jež chtějí.

[12] V řízení před městským soudem vytyčil stěžovatel okruh přezkumu zákonnosti jím naříkaného postupu žalovaného žalobní argumentací. S touto argumentací se městský soud vypořádal a přezkoumatelným způsobem ji, jakožto právně chybnou, odmítl akceptovat. Nespokojenost stěžovatele omezující se na doslovné zopakování žaloby v kasační stížnosti nemůže učinit kasační námitku opodstatněnou.

[13] Nejvyšší správní soud tak s ohledem na výše uvedené pouze opakuje k stěžovatelem obecně vznesené otázce, zda zánik řidičského oprávnění v důsledku dosažení dvanácti bodů dle § 123c odst. 3 zákona o silničním provozu představuje porušení zásady *ne bis in idem* zakotvené v čl. 40 odst. 5 Listiny základních práv a svobod, svou ustálenou judikaturu, která dospěla k závěru, že tomu tak není. Např. v rozsudku NSS ze dne 12. 3. 2020, č. j. 9 As 311/2019 – 40, se tato judikatura shrnuje takto: „Není pravdou, že by z usnesení rozšířeného senátu č. j. 6 As 114/2014 - 55 vyplývalo, že by 'vybodování' mělo být novým přestupkem. Z bodu [40] tohoto usnesení naopak vyplývá, že dosažení 12 bodů, tedy tzv. 'vybodování', není dalším přestupkem či podle staré právní úpravy jiným správním deliktem: 'K první uvedené rovině zásady non bis in idem rozšířený senát uvádí, že záznam bodů je natolik spjat se samotným řízením o přestupku, popř. trestném činu, že nelze hovořit o druhém trestu uloženém v jiném řízení. Ostatně i podle rozsudku ESLP ve věci Malige proti Francii je záznam bodů podobný vedlejšímu trestu.' Jestliže tedy rozšířený senát dospěl k závěru, že dosažení 12 bodů a následné odebrání řidičského průkazu není 'druhým trestem uloženým

pokračování

v jiném řízení, nelze dospět ani k závěru, že by samotné dosažení 12 bodů mohlo být samo o sobě přestupkem či jiným správním deliktem. V bodě [26] rozsudku č. j. 9 As 16/2015 - 51 NSS uvedl, že záznam o počtu bodů není ani řízením o přestupku, 'neboť ten je v § 2 odst. 1 zákona o přestupcích definován mj. tím, že jde o jednání, které je za přestupek výslovně označeno v tomto nebo jiném zákoně. Záznam o počtu bodů je tak třeba považovat za specifickou formu správního trestání.' Obdobný závěr lze vyvodit např. z bodu [20] rozsudku NSS ze dne 13. 12. 2016, č. j. 6 As 163/2016 - 39. Ustálená judikatura správních soudů, z níž je třeba v nyní projednávané věci vycházet, důsledně rozlišuje na jedné straně řízení o jednotlivých přestupcích (v podobě blokového či standardního řízení o přestupku) oproti řízení o námitkách proti záznamu bodů v registru řidičů dle zákona o silničním provozu. Předměty těchto řízení jsou zcela odlišné. Z toho rovněž vyplývá, že dosažení 12 bodů není přestupkem ani jiným správním deliktem, neboť v řízení o námitkách se již nezkoumají okolnosti, které jsou předmětem přezkumu v řízení o jednotlivých přestupcích. Stěžovatelově argumentaci tedy nelze přisvědčit.“

[14] Ostatně tato judikatura musí být zástupci stěžovatele v nynějším řízení dobře známá, neboť i v právě citovaném rozsudku byl uveden jako zástupce stěžovatele.

IV. Závěr a náklady řízení

[15] Nejvyšší správní soud s ohledem na výše uvedené podle § 110 odst. 1 věty druhé s. ř. s. kasační stížnost zamítl.

[16] Zároveň Nejvyšší správní soud rozhodl o nákladech řízení o kasační stížnosti podle § 60 odst. 1 s. ř. s. ve spojení s § 120 s. ř. s. Stěžovatel neměl v řízení úspěch, a právo na náhradu nákladů řízení proto nemá. Procesně úspěšnému žalovanému pak nevznikly v řízení náklady přesahující rámec nákladů jeho běžné úřední činnosti. Náhrada nákladů řízení se mu proto nepřiznává.

P o u č e n í: Proti tomuto rozsudku **n e j s o u** opravné prostředky přípustné.

V Brně dne 19. března 2021

Mgr. Aleš Roztočil
předseda senátu